

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kreditrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. mars 2017 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 1,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank1 SMN på 2,1 prosent med virkning fra fjerde kapital 2016. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 13,6 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,0 prosent til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2016. Finansdepartementet har vedtatt at kapitalbufferen økes med 0,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

Fra fjerde kvartal 2016 er differensierte satser på motsyklisk buffer trådt i kraft. For engasjementer i andre land benyttes den motsykliske kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For første kvartal 2017 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 1,5 prosent.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 40 prosent i 2016 og 50 prosent i 2017. Nedtrappingen øker med ytterligere 10 prosent for hvert år. Per 31. mars 2017 hadde banken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 690 millioner kroner. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens rene kjernekapitaldekning faller under 5,125 prosent.

Morbank				Konsern		
31.12.16	31.3.16	31.3.17	(mill. kr)	31.3.17	31.3.16	31.12.16
2.597	2.597	2.597	Eierandelskapital	2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0	Egenbeholdning eierandelskapital	-7	-6	-4
895	895	895	Overkursfond	895	895	895
4.487	3.790	4.487	Utjevningfond	4.470	3.782	4.484
4.498	4.105	4.498	Grunnfondskapital	4.498	4.105	4.498
389	-	-	Avsatt utbytte	-	-	389
220	-	-	Avsatt gaver	-	-	220
126	279	126	Fond for urealiserte gevinster	139	290	139
-	-	-	Annen egenkapital	1.921	1.705	1.656
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser	443	372	425
-	193	279	Periodens resultat	358	311	-
13.212	11.859	12.883	Sum balanseført egenkapital	15.315	14.051	15.299
-	-	-	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-267	-	-
-470	-447	-475	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-853	-668	-741
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	117	119	117
-609	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-609
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-443	-372	-425
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	223	184	220
-	-93	-	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-	-43	-
-	-193	-279	Periodens resultat	-358	-311	-
-	100	100	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av konsernresultat for 2017)	179	218	-
-29	-35	-30	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-48	-57	-48
-190	-32	-186	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-247	-104	-248
-	-	-	Justering for urealisert tap/(gevinst) på derivatforpliktelse førte til virkelig verdi (DVA)	8	-	-
-	-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-188	-576	-337
11.913	11.159	12.013	Sum ren kjernekapital	13.437	12.440	13.229
950	950	950	Fondsobligasjon	1.358	1.301	1.358
483	496	459	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	459	496	483
13.346	12.605	13.422	Sum kjernekapital	15.254	14.237	15.069

Tilleggs kapital utover kjernekapital						
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.710	1.648	1.698
673	673	561	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	561	673	673
-256	-43	-237	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-237	-43	-256
1.418	1.631	1.324	Sum tilleggs kapital	2.034	2.279	2.116
14.764	14.236	14.746	Netto ansvarlig kapital	17.288	16.516	17.185
Minimumskrav ansvarlig kapital						
1.065	1.063	1.055	Engasjement med spesialiserte foretak	1.186	1.232	1.206
1.064	1.040	1.087	Engasjement med øvrige foretak	1.126	1.086	1.102
1.128	1.134	1.133	Engasjement med massemarked eiendom	1.615	1.606	1.602
156	162	158	Engasjement med massemarked SMB	168	171	166
71	37	74	Engasjement med massemarked øvrig	77	39	74
1.223	1.235	1.267	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	3
4.707	4.671	4.773	Sum kredittrisiko IRB	4.173	4.135	4.153
35	27	34	Gjeldsrisiko	35	29	36
-	-	-	- Egenkapitalrisiko	15	10	5
-	-	-	- Valutarisiko	1	-	1
334	334	341	Operasjonell risiko	510	479	479
898	947	885	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.891	1.893	1.772
51	45	56	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	119	91	84
-	-	-	- Overgangsordning	523	666	574
6.026	6.024	6.088	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.268	7.303	7.103
75.325	75.295	76.101	Beregningsgrunnlag	90.846	91.286	88.788
3.390	3.388	3.425	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.088	4.108	3.995
Bufferkrav						
1.883	1.882	1.903	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.271	2.282	2.220
2.260	2.259	2.283	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.725	2.739	2.664
1.130	753	1.142	Motsykliskbuffer, 1,5 prosent (1,0 prosent)	1.363	913	1.332
5.273	4.894	5.327	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.359	5.934	6.215
3.251	2.877	3.262	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.990	2.399	3.018
Kapitaldekning						
15,8 %	14,8 %	15,8 %	Ren kjernekapitaldekning	14,8 %	13,6 %	14,9 %
17,7 %	16,7 %	17,6 %	Kjernekapitaldekning	16,8 %	15,6 %	17,0 %
19,6 %	18,9 %	19,4 %	Kapitaldekning	19,0 %	18,1 %	19,4 %
9,5 %	9,2 %	9,3 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,4 %	6,8 %	7,4 %